1995 no. 26

AFKONDIGINGSBLAD VAN ARUBA

KONINKLIJK BESLUIT van 19 november 1994 (Stb. 831), houdende nadere regels inzake de samenstelling, de inrichting en de werkwijze van het Kapittel voor de civiele orden, alsmede inwerkingtreding van enkele artikelen van de rijkswet van 15 april 1994, houdende wijziging van de wet van 4 april 1892, houdende instelling van de Orde van Oranje-Nassau, en van de wet van 29 september 1815, houdende instelling van de Orde van de Nederlandse Leeuw, alsmede instelling van het Kapittel voor de civiele orden (Stb. 1994, 350) (Besluit Kapittel voor de civiele orden).

Uitgegeven, 3 augustus 1995

De minister van Justitie.

E.J. Vos

BESLUIT van 6 maart 1995 tot afkondiging in het Afkondigingsblad van Aruba van het besluit van 19 november 1994 (Stb. 831), houdende nadere regels inzake de samenstelling, de inrichting en de werkwijze van het Kapittel voor de civiele orden, alsmede inwerkingtreding van enkele artikelen van de rijkswet van 15 april 1994, houdende wijziging van de wet van 4 april 1892, houdende instelling van de Orde van Oranje-Nassau, en van de wet van 29 september 1815, houdende instelling van de Orde van de Nederlandse Leeuw, alsmede instelling van het Kapittel voor de civiele orden (Stb. 1994, 350) (Besluit Kapittel voor de civiele orden).

IN NAAM VAN DE KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

Vanwege de Koningin de last ontvangen hebbende tot afkondiging van onderstaand besluit

Besluit van 19 november 1994 (Stb. 831), houdende nadere regels inzake de samenstelling, de inrichting en de werkwijze van het Kapittel voor de civiele orden, alsmede inwerkingtreding van enkele artikelen van de rijkswet van 15 april 1994, houdende wijziging van de wet van 4 april 1892, houdende instelling van de Orde van Oranje-Nassau, en van de wet van 29 september 1815, houdende instelling van de Orde van de Nederlandse Leeuw, alsmede instelling van het Kapittel voor de civiele orden (Stb. 1994, 350) (Besluit Kapittel voor de civiele orden).

Heeft opneming daarvan in het Afkondigingsblad van Aruba bevolen.

Gedaan te Oranjestad, 6 maart 1995

O. Koolman

Besluit van 19 november 1994, houdende nadere regels inzake de samenstelling, de inrichting en de werkwijze van het Kapittel voor de civiele orden, alsmede inwerkingtreding van enkele artikelen van de rijkswet van 15 april 1994, houdende wijziging van de wet van 4 april 1892, houdende instelling van de Orde van Oranje-Nassau, en van de wet van 29 september 1815, houdende instelling van de Orde van de Nederlandse Leeuw, alsmede instelling van het Kapittel voor de civiele orden (Stb. 1994, 350) (Besluit Kapittel voor de civiele orden)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 17 juni 1994, Stafafdeling Constitutionele Zaken en Wetgeving, nr. CW94/U627;
Gelet op de artikelen III en VII van de rijkswet van 15 april 1994 houdende wijziging van de wet van 4 april 1892, houdende instelling van de Orde van Oranje-Nassau, en van de wet van 29 september 1815, houdende instelling van de Orde van de Nederlandse Leeuw, alsmede instelling van het Kapittel voor de civiele orden (Stb. 1994, 350);
De Raad van State van het Koninkrijk gehoord (advies van 4 augustus 1994, No. W04.94.0410/K);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 16 november 1994, Directoraat-Generaal Openbaar Bestuur, nr. KP94/71;
De bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk in acht genomen zijnde;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:
a. Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken;
b. Het Kapittel: het Kapittel voor de civiele orden.

Artikel 2

1. De voorzitter en de overige leden van het Kapittel worden op voordracht van Onze Minister bij koninklijk besluit benoemd, zulks met uitzondering van de Kanselier van de Orde van de Nederlandse Leeuw. De leden wordt op hun aanvraag ontslag verleend. In bijzondere gevallen kunnen zij bij koninklijk besluit in hun functie worden geschorst en uit hun functie worden ontslagen.
2. De voorzitter en de overige te benoemen leden worden benoemd op grond van hun goede inzicht in de maatschappelijke verhoudingen. Bij de benoeming wordt gestreefd naar een brede maatschappelijke samenstelling van het Kapittel.

3. Ambtenaren van ministeries en andere personen die belast zijn met de beoordeling van voorstellen tot verlening van een onderscheiding, worden niet benoemd tot lid van het Kapittel.

4. De leden als bedoeld in het tweede lid worden voor een periode van vier jaar benoemd. Zij kunnen ten hoogste eenmaal worden herbenoemd.

5. Het Kapittel wijst uit zijn midden een plaatsvervangend voorzitter aan.

Artikel 3

1. Het Kapittel wordt bijgestaan door een secretaris die de leiding heeft over het bureau van het Kapittel.

2. De secretaris en de medewerkers van het bureau zijn geen lid van het Kapittel.

3. De secretaris wordt, het Kapittel gehoord, bij koninklijk besluit benoemd, in zijn functie geschorst en uit zijn functie ontslagen.

4. Benoeming, schorsing en ontslag van de medewerkers van het bureau geschiedt door Onze Minister.

5. De secretaris is voor de uitoefening van zijn taak uitsluitend verantwoording schuldig aan het Kapittel.

6. Het Kapittel stelt regels vast met betrekking tot de werkwijze van het bureau.

Artikel 4

Het Kapittel stelt, onder goedkeuring van Onze Minister, een instructie vast over zijn werkwijze.

Artikel 5

1. Het Kapittel kan zich rechtstreeks wenden tot bestuursorganen en andere organisaties en personen met een verzoek om inlichtingen.

2. Het Kapittel kan deskundigen uitnodigen om aan vergaderingen deel te nemen.

Artikel 6

1. Voor het vaststellen van een advies is de aanwezigheid van tenminste drie leden vereist. De adviezen van het Kapittel worden uitgebracht overeenkomstig het gevoelen van de meerderheid van de aanwezige leden.

2. Bij staking van de stemmen beslist de stem van de voorzitter van de vergadering. Van die omstandigheid wordt in het advies melding gemaakt.

3. Desgewenst kan een lid zijn afwijkende mening ingebracht ter vergadering, in een minderheidsnota bij het advies voegen.

Artikel 7

1. Het Kapittel houdt de stukken die betrekking hebben op de voorbereiding van zijn adviezen ter beschikking van Onze Minister die het aangaat.
2. Onze Minister die het aangaat zendt een afschrift van het besluit inzake een voorstel tot verlening van een onderscheiding aan het Kapittel.

Artikel 8

Het Kapittel verricht zijn werkzaamheden binnen het raam van de middelen welke hem jaarlijks ingevolge de desbetreffende begrotingswet ter beschikking worden gesteld, overeenkomstig de Comptabiliteitswet.

Artikel 9

1. Het Kapittel brengt Onze Minister jaarlijks voor 1 juni verslag uit van zijn werkzaamheden en bevindingen gedurende het daaraan voorafgaande kalenderjaar.
2. Telkens binnen een periode van vier jaar brengt het Kapittel een rapport uit aan Onze Minister waarin zijn taakvervulling aan een nader onderzoek wordt onderworpen en voorstellen kunnen worden gedaan voor gewenste veranderingen. Onze Minister zendt dit rapport, voorzien van zijn standpunt, aan de beide Kamers der Staten-Generaal.

Artikel 10

1. De voorzitter onderscheidenlijk de leden van het Kapittel ontvangen met inachtneming van het Vacatiegeldenbesluit 1988 een vaste vergoeding welke is gebaseerd op het maximum van schaal 18 onderscheidenlijk van schaal 17 van bijlage B van het Bezoldigingsbesluit burgerlijke rijksambtenaren 1984.
2. Voorts ontvangen de voorzitter en de leden een vergoeding van reis- en verblijfkosten en een telefoonkostenvergoeding volgens het als tweede vermelde percentage, genoemd in het koninklijk besluit van 22 september 1977, houdende regeling van de vergoeding aan ambtenaren van kosten verbonden aan het gebruik van de privé-telefoonaansluiting voor dienstdoeleinden (Stb. 1977, 527).

Artikel 11

In afwijking van artikel 3 kan de secretaris voor de eerste maal nadat dit besluit in werking is getreden worden benoemd zonder dat het Kapittel is gehoord.

Artikel 12

De artikelen 1, onderdeel F, II, onderdelen E en F, III en IV van de rijkswet van 15 april 1994, houdende wijziging van de wet van 4 april 1892, houdende instelling van de Orde van Oranje-Nassau, en van de wet van 29 september 1815, houdende instelling van de Orde van de Nederlandse Leeuw, alsmede instelling van het Kapittel voor de civiele orden (Stb. 1994, 350) en dit besluit treden in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Artikel 13

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit Kapittel voor de civiele orden.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad, in het Publicatieblad van de Nederlandse Antillen en in het Afkondigingsblad van Aruba zal worden geplaatst.

Het Oude Loo, 19 november 1994

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
H.F. Dijkstal

Uitgegeven de achtste december 1994

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

De rijkswet van 15 april 1994 houdende wijziging van de wet van 4 april 1892, houdende instelling van de Orde van Oranje-Nassau, en van de wet van 29 september 1815, houdende instelling van de Orde van de Nederlandse Leeuw, alsmede instelling van het Kapittel voor de civiele orden is op 31 mei 1994 in het Staatsblad bekendgemaakt (Stb. 1994, 350).

De inwerkingtredingsbepaling (artikel VII) voorziet in de mogelijkheid van inwerkingtreding van de verschillende artikelen van de wet op onderscheiden tijdstippen. Van die mogelijkheid wordt gebruik gemaakt. Dit besluit (zie artikel 12) strekt ertoe de eerste tranche van bepalingen op zo kort mogelijke termijn in werking te doen treden. Het gaat daarbij om de bepalingen inzake het Kapittel voor de civiele orden, met inbegrip van zijn lid door wetsduiding - de Kanselier van de Orde van de Nederlandse Leeuw-, de bepalingen inzake de gecontroleerde delegatie van de algemene maatregelen van bestuur waarin de ordereglementen worden vervat en de bepaling inzake de ambtsinstructie aan de commissarissen van de Koning.

Spoedige inwerkingtreding is met name van belang in verband met de eerste taak van het Kapittel: het uitbrengen van advies over de nadere invulling van de ordereglementen. Na de vaststelling van de ordereglementen kunnen de overige bepalingen van de wet in werking treden. Naar verwachting zal zulks in het vroege voorjaar van 1995 kunnen geschieden.
Ondertussen worden de benodigde voorbereidende maatregelen getroffen met het oog op de volledige inwerkingtreding van de wet en de beoogde herziening van de decoratiepraktijk. Daarbij wordt ook voorzien in de personele, organisatorische en financiële aspecten van het nieuwe decoratiestelsel.

In artikel III, vijfde lid, van bovengenoemde rijkswet is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld ten aanzien van de taak, samenstelling, inrichting en werkwijze van de Raad (bedoeld is: het Kapittel). In het voorliggende besluit worden met name nadere regels gesteld ten aanzien van de samenstelling, de inrichting en werkwijze. Ten aanzien van de taak zij gewezen op artikel 4, dat voorschrijft dat het Kapittel een instructie over zijn eigen werkwijze vaststelt en artikel 9, dat voorschrijft dat telkens na vier jaar de taakvervulling aan een nader onderzoek wordt onderworpen. Ook zullen nog nadere regels ten aanzien van de taak in het Reglement van de Orde van de Nederlandse Leeuw en de Orde van Oranje-Nassau worden gesteld.

Op 22 maart 1989 heeft de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken een concept voor onderhavige algemene maatregel van rijksbestuur aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden (kamerstukken II 1989/90, 20 668 (R 1354), nr. 9). Dat concept heeft gediend als vertrekpunt voor dit besluit. Daarbij past wel de kanttekening dat actualisering nodig is gebleken. In dit verband zijn in het bijzonder van belang:

- de aanvaarding van het amendement-Franssen (kamerstukken II 1993/94, 20 668 (R 1354), nr. 23) inzake vervanging van de Raad voor de civiele orden door het Kapittel;
- voortschrijdend inzicht omtrent de gewenste brede maatschappelijke samenstelling van het Kapittel;
- een sobere opzet van de algemene maatregel van bestuur (deregulering);
- opneming van rechtspositionele bepalingen voor de leden van het Kapittel.

In het artikelsgewijze deel van deze toelichting wordt voor zover nodig ingegaan op deze elementen.

Over de verhouding van de wettelijke regeling van het Kapittel, dat een adviesorgaan in de zin van artikel 79 Grondwet is, tot het project herziening adviesstelsel kan nog het volgende worden vermeld. Recent is bekendgemaakt het voorontwerp van wet houdende afschaffing van permanente adviesorganen van het Rijk per 1 januari 1997 (eerste deel herziening stelsel van adviesorganen) (Stcrt. 1994, 101). Bij inwerkingtreding van die wet zal het Kapittel zijn algemeen adviserende taak als bedoeld in artikel III, tweede lid, onder a en c, van de rijkswet van 15 april 1994, Stb. 350, verliezen. De vraag of en zo ja, hoe zal worden voorzien in die adviesfunctie na 1 januari 1997 zal worden beantwoord in het kader van het project herziening van het adviesstelsel. Overigens zij opgemerkt dat het zwaartepunt bij de algemene advisering door het Kapittel ligt bij het begin van zijn functioneren; het gaat dan met name om de adviezen over de ordereglementen (vgl. ook Handelingen II 1993/94, blz. 239 r.k.).

Hier zij nog opgemerkt dat het onderhavige besluit is opgesteld in lijn met de Aanwijzingen inzake externe adviesorganen (Stcrt. 1987, 67).

In verband met de in artikel III, tweede lid, onder b, van de wet genoemde taak zal het Kapittel - een bestuursorgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht - worden opgenomen in de bijlage bij het Aanwijzingsbesluit bestuursorganen Wob en WNo (Stb. 1993, 535). Wat de werking van de Wet openbaarheid van bestuur betreft zij opgemerkt dat verstrekking van informatie achterwege blijft voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen (onder meer) de eerbieding van de persoonlijke levenssfeer. Na aanwijzing zal de Nationale ombudsman bevoegd zijn klachten over mogelijk onbehoorlijk optreden van het Kapittel te onderzoeken.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 2

In aansluiting bij de kanttekeningen die van diverse zijden zijn gemaakt bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede en de Eerste Kamer is, anders dan in de concept-amvb die aan de Tweede Kamer is overgelegd, in de benoemingsbepaling niet meer voorgeschreven het verplichte advies door bepaalde organisaties bij de voordracht tot benoeming (vgl. o.m. Handelingen II 1993/94, blz. 241 en Handelingen I 1993/94, blz. 1498, 1504). Voor een aan belangenorganisaties gebonden adviesrecht acht ik minder plaats. Van belang is dat de leden worden benoemd op grond van hun persoonlijke bekwaamheid, goed inzicht in de maatschappelijke verhoudingen en dat zij geworteld zijn in de samenleving. Uitgangspunt bij de samenstelling van het Kapittel zal immers zijn het oogmerk van de vernieuwing van het decoratiestelsel, namelijk dat bij het verlenen van onderscheidingen deze een ruimer maatschappelijker bereik krijgen en dat een gelijke behandeling en spreiding over de gehele samenleving wordt bevorderd. Door deze samenstelling van het Kapittel dat alle voorstellen van advies voorziet, zal de beoogde vernieuwing van de decoratiepraktijk op adequate wijze gestalte krijgen.

De Kanselier is in art. III, vierde lid, van de rijkswet van 15 april 1994, Stb. 350, aangewezen als lid van het Kapittel. Dientengevolge is de benoemingsprocedure niet op de Kanselier van toepassing.

Naast de ten hoogste vijf leden die het Kapittel kent, is niet voorzien in plaatsvervangers. De wet biedt bij nader inzien voor hun benoeming geen grondslag. Voorts komt het mij voor dat aan zulke functionarissen ook geen behoefte bestaat.

Een combinatie van het lidmaatschap van het Kapittel met een andere functie mag niet in de weg staan aan een onafhankelijke uitoefening van het lidmaatschap van het Kapittel. Om die reden ligt een combinatie met een functie als lid van de Tweede Kamer of Eerste Kamer der Staten-Generaal, minister of staatssecretaris niet voor de hand. Dit geldt in het bijzonder voor ambtenaren van ministeries in het algemeen en ambtenaren en andere personen bij gemeenten en provincies die belast zijn met de behandeling van voorstellen tot verlening van een onderscheiding, met name omdat aan de rijkswet van 15 april 1994 het door regering en Kamer aanvaarde uitgangspunt ten grondslag ligt dat het ambtelijk aandeel in de decoratiepraktijk moet worden teruggedrongen ten gunste van de maatschappelijke inbreng in ruime zin. Dit stemt ook overeen met de Aanwijzingen inzake externe adviesorganen inzake de samenstelling van adviesorganen. Om deze redenen kunnen de betrokken ambtenaren niet worden benoemd tot lid van het Kapittel.

Het vijfde lid ziet op de aanwijzing van een plaatsvervangend voorzitter. Die aanwijzing is van belang in verband met hetgeen artikel 6, tweede lid, bepaalt ingeval de stemmen staken.

Artikel 4

In het eerste lid is bepaald dat de leiding van het ambtelijk bureau dat het Kapittel ondersteunt, berust bij de secretaris. De secretaris neemt zonder stemrecht - deel aan de vergaderingen van het Kapittel en geeft leiding aan het bureau op basis van de besluiten van het Kapittel.

Gelet op de grote aantallen verzoeken die worden behandeld is het wenselijk dat de bijstand aan het Kapittel en het aansturen van het secretariaat in één hand worden gehouden. Hiermee is de slagvaardigheid gediend. Op de secretaris en de medewerkers van het bureau is de rechtspositieregeling voor de ambtenaren van het ministerie van Binnenlandse Zaken van toepassing.

Artikel 5

Het eerste lid van artikel 5 legt voor het Kapittel vast de bevoegdheid om inlichtingen te vragen. Het is niet gangbaar dat in dit soort relaties tussen bestuursorganen onderling een verplichting tot inlichtingenverstrekking wordt vastgelegd. Doch het spreekt voor zich dat bestuursorganen desgevraagd de relevante informatie verstrekken die het Kapittel behoeft voor de uitvoering van zijn taak. In het bijzonder kan daarbij worden gedacht aan de informatie waarover de betrokken minister beschikt met het oog op de besluitvorming inzake decoratieverzoeken. Het kan immers niet zo zijn dat een minister een besluit neemt op grond van andere reeds bestaande gegevens die hem ter beschikking staan, welke niet eerder aan het Kapittel kenbaar zijn gemaakt. Daardoor zou niet alleen een hoogst inefficiënt voorbereidingstraject ontstaan, doch tevens zou gevreesd moeten worden voor een minder zorgvuldige voorbereiding van de advisering door het Kapittel.

Artikel 6

Het derde lid bevat de mogelijkheid dat leden van het Kapittel afwijkende adviezen kunnen uitbrengen. De ervaring heeft geleerd dat in een zeer beperkt aantal gevallen fundamentele vragen kunnen rijzen over de verdiensten van een decorandus, de toepassing van de criteria en de hoogte van de te verlenen graad. In dergelijke gevallen is besluitvorming op het hoogste niveau aangewezen en dient de minister, die daarvoor de politieke verantwoordelijkheid draagt, daartoe in de gelegenheid gesteld te worden aan de hand van alle relevante argumenten.

Artikel 7

De stukken op grond waarvan het Kapittel tot zijn adviezen is gekomen worden ter beschikking gehouden van de betrokken minister. Om het Kapittel in staat te stellen een volledig overzicht te behouden over de verlening van onderscheidingen, is in het tweede lid bepaald dat afschriften van de besluiten inzake voorstellen tot verlening van een onderscheiding door de betrokken minister aan het Kapittel worden gezonden. Dit zal een overzichtelijke archivering met betrekking tot decoratieverzoeken ten goede komen. Overigens zij in dit verband vermeld dat zoals gebruikelijk het beheer van de stukken geschiedt overeenkomstig het Besluit Algemene secretarie-aangelegenheden of een regeling die daarvoor in de plaats treedt na de wijziging van de Archiefwet.

Artikel 8

De begroting geeft het kader waarbinnen het Kapittel in financiële zin opereert. Over de ontwerp-begroting voor het Kapittel zal op de gebruikelijke wijze overleg plaatsvinden met het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Artikel 10

Deze bepaling bevat de rechtspositionele voorzieningen inzake bezoldiging en vergoedingen voor de leden van het Kapittel. Het ligt in het voornemen dat, behoudens in de aanloopfase, alle leden voor één dag per week werkzaam zijn in het Kapittel.

Artikel 11

Over de benoeming van de eerste secretaris kan mogelijkerwijs het - nog niet ingestelde - Kapittel niet worden gehoord. In het geval dat deze bepaling moet worden toegepast, bestaat wel het voornemen over de benoeming - zo mogelijk - overleg te plegen met de beoogde voorzitter van het Kapittel.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
H.F. Dijkstal